

รายงานประจำปี 2553
Annual report 2010

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายแพทย์สมาน ฟูตระกูล	นายแพทย์เชี่ยวชาญ
นายรัฐภนต์ รัตนเศวตศักดิ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
นางสาวสิริกุล วงษ์สิริโสภาคย์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
นางเพ็ญศรี ปัญญาตั้งสกุล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นางสุประภา จักษุดุลย์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นางสาวกานดา จริยานุวัฒน์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นางสุวรรณ ศรีหมอก	เจ้าพนักงานเวชสถิติชำนาญงาน
นางสาวสุรีย์พร ตั้งจิตร	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

คณะกองบรรณาธิการ

นางสาวสิริกุล วงษ์สิริโสภาคย์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
นางสาวมณีรัตน์ วิริยรัต	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นายสมควร ยอดผา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาววิราพร สาทบางเคียน	นักทรัพยากรบุคคล
นางสาวณัฐกานต์ มหาปัญญาวงศ์	นักวิชาการงานแผนและงบประมาณ
นางสาวสุวธิดา จงเจริญ	นักวิชาการพัฒนาระบบราชการ

ออกแบบและงานพิมพ์

นางสาวณัฐกานต์ มหาปัญญาวงศ์	นักวิชาการงานแผนและงบประมาณ

รวบรวมและจัดพิมพ์โดย

กลุ่มส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
โทรศัพท์ : 0 2590 3373
โทรสาร : 0 2590 3143
E-mail Address : alc__plan@hotmail.com
Web site : thaiantialcohol.com

พิมพ์ที่

บริษัท ปิยะชล พรีเพรส จำกัด
20 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 83/1 แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700
โทร. 0 2880 5564-5 แฟ็กซ์ 0 2885 3537
E-mail Address : piyachon__2004@yahoo.com

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

วิสัยทัศน์ 13
ภารกิจ 14
อำนาจหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 25 15
โครงสร้าง 16
บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 17
STRATEGY MAP 26
หน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 28
สรุปผลการใช้จ่ายประจำปี 2553 ตามแผนการใช้จ่ายเงินในระบบ GFMIS 35
ผลการประเมินปฏิบัติราชการตนเอง (Self Assessment Report : SAR) 37

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมถอดบทเรียน ชุมชนลดเหล้า 41
สรุปการดำเนินงานกลุ่มสื่อสารสาธารณะและเครือข่าย 53
โครงการปีใหม่ปลอดเหล้า..กระเช้าใส่ใจสุขภาพ 53
โครงการสวัสดีปีใหม่...ไร้แอลกอฮอล์ 56
โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมาย 58
โครงการสงกรานต์สนุกได้...ไร้แอลกอฮอล์ 59
ร่วมสนับสนุนเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้แก่หน่วยงานอื่นๆ 62
สรุปผลการดำเนินงานการเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายฯ ปีงบประมาณ 2553 63

ภาคผนวก

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีที่สำคัญ 69

ส่วนที่ 1
ข้อมูลทั่วไป

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการบริหารจัดการ
ป้องกัน ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ระดับประเทศในปี 2555

ภารกิจ

1. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัย พัฒนาวิชาการและเทคโนโลยีด้านป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบอันเนื่องจาการดื่มแอลกอฮอล์

2. วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุป มาตรการ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกฎหมาย กฎ ประกาศ ระเบียบ รูปแบบเทคนิคการควบคุมป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบอันเนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์

3. ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์วิจัย พัฒนาวิชาการและเทคโนโลยีด้านบริการรักษาช่วยเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ ยุทธศาสตร์และรูปแบบการดำเนินงานป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบอันเนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์

4. จัดระบบและกลไกการเฝ้าระวังรวมทั้งการพัฒนาเครือข่ายการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผบกระทบอันเนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์

5. เป็นศูนย์ประสานงานและถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีในการป้องกันควบคุมป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบอันเนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์

6. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 25

ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และคณะกรรมการควบคุม

(2) ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งแผนงานและมาตรการต่างๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานในคณะกรรมการควบคุมทราบและพิจารณาเสนอคณะกรรมการ

(3) ประสานงานและร่วมมือกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(4) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยบกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการควบคุมมอบหมาย

โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บุคลากร
สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นายแพทย์สมาน ฟูตระกูล
ผู้อำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นายรัฐภนต์ รัตนเศวตศักดิ์
รองผู้อำนวยการสำนักงาน
คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นางสาวสิริกุล วงษ์สิริโสภาคย์
รองผู้อำนวยการสำนักงาน
คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ฝ่ายบริหารทั่วไป

นางสุวรรณ ศรีหมอก
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

นางสาวฤทัยทิพย์ แก้วสุก
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

นางสาวศิรินทิพย์ หนองแก้ว
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กลุ่มส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ

นางสาวสิริกุล วงษ์สิริโสภาคย์
หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ

นางสาวมณีรัตน์ วิริยรัต
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

นายสมควร ยอดผา
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

กลุ่มพัฒนาวิชาการ

นางสุประภา จักษุดุลย์
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาวิชาการ

กลุ่มพัฒนากฎหมาย

นางสาวสุรีย์พร ตั้งจิตร
หัวหน้ากลุ่มพัฒนากฎหมาย

นางสาวมนต์สุดา สุวรรณมาลี
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กลุ่มเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมาย

นางเพ็ญศรี ปัญญาตั้งสกุล

หัวหน้ากลุ่มเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมาย

นายกานตพงศ์ ไชยชนะ

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นางสาวเพลินพิศ พรหมมะลิ

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นางสาวพิมพ์ปวีณ์ ศุขประสงค์

เจ้าพนักงานสถิติชำนาญงาน

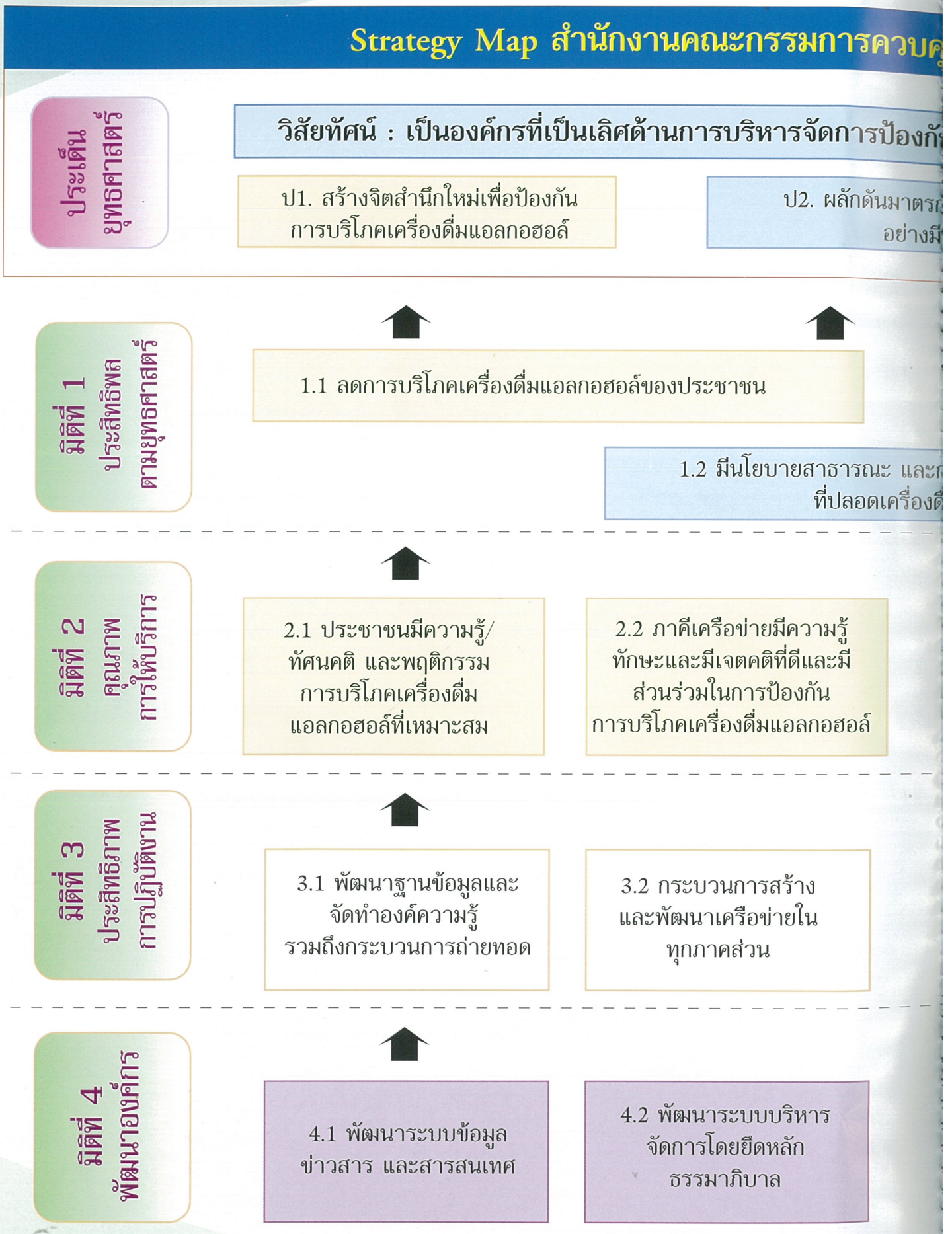
กลุ่มสื่อสารสาธารณะและเครือข่าย

นางสาวกานดา จริยานุวัฒน์
หัวหน้ากลุ่มสื่อสารสาธารณะและเครือข่าย

นางสาวสุธาทิพย์ ศรีหิรัญ
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

Strategy Map สำนักงานคณะกรรมการควบคุ
ประเด็นยุทธศาสตร์
วิสัยทัศน์ : เป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการบริหารจัดการป้องกั
ป1. สร้างจิตสำนึกใหม่เพื่อป้องกัน การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ป2. ผลักดันมาตร
อย่างมี
มิติที่ 1 ประสิทธิผล ตามยุทธศาสตร์
1.1 ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน
1.2 มีนโยบายสาธารณะ และ
ที่ปลอดเครื่องดื่
มิติที่ 2 คุณภาพ การให้บริการ
2.1 ประชาชนมีความรู้/ ทัศนคติ และพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ที่เหมาะสม
2.2 ภาคีเครือข่ายมีความรู้ ทักษะและมีเจตคติที่ดีและมี ส่วนร่วมในการป้องกัน การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
มิติที่ 3 ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน
3.1 พัฒนาฐานข้อมูลและ จัดทำองค์ความรู้ รวมถึงกระบวนการถ่ายทอด
3.2 กระบวนการสร้าง และพัฒนาเครือข่ายใน ทุกภาคส่วน
มิติที่ 4 พัฒนาองค์การ
4.1 พัฒนาระบบข้อมูล ข่าวสาร และสารสนเทศ
4.2 พัฒนาระบบบริหาร จัดการโดยยึดหลัก ธรรมาภิบาล

มเครื่องเดื่อมแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ. 2552-2555

ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับประเทศในปี พ.ศ. 2555

รและบังคับใช้กฎหมาย
ระสิทธิภาพ

ป3. การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง

1.3 ลดผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ทั้งผู้ดื่มและไม่ดื่มแอลกอฮอล์

หมายเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อม
แอลกอฮอล์

2.3 ประชาชนรับรู้กฎหมาย
และได้รับการตอบสนองความต้องการ
อย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

2.4 ผู้ประกอบการได้รับ
ความเป็นธรรมและ
รับรู้เข้าใจกฎหมาย

3.3 กระบวนการ
พัฒนานโยบาย
สาธารณะ/กฎหมาย

3.4 กระบวนการเฝ้าระวัง
และบังคับใช้กฎหมาย

3.5 พัฒนากระบวนการ
งบประมาณและบริหาร
จัดการความเสี่ยง

4.3 พัฒนาระบบการ
บริหารจัดการ
ทรัพยากรบุคคล

4.4 สร้างนวัตกรรม
ในการทำงาน

4.5 การเป็นองค์กร
สมรรถนะสูงตาม
แนวทาง PMQA

กระบวนการปฏิบัติงานของกลุ่มบริหารทั่วไป

- กระบวนการงานธุรการ
- กระบวนการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี
- กระบวนการปฏิบัติงานพัสดุ
- กระบวนการการปฏิบัติงานการเจ้าหน้าที่

ฝ่ายบริหารทั่วไปเลือกกระบวนเพื่อทำทำคู่มือการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร

2.2.2 กลุ่มส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ มีหน้าที่

1) จัดทำแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดเป้าประสงค์ของแผนที่ยุทธ์ศาสตรกรมควบคุมโรค และสื่อสาร ถ่ายทอด ผลักดันให้หน่วยงานเกิดการปฏิบัติที่ชัดเจน

2) ประสานการจัดทำแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีกลุ่มต่างๆ ในหน่วยงาน และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการโครงการของหน่วยงานกับกลยุทธ์ของหน่วยงาน และให้คำแนะนำในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ/โครงการของกลุ่มต่างๆในหน่วยงาน

3) ดำเนินการขออนุมัติโอนเงินงบประมาณ รวมทั้งการปรับแผนระหว่างปี พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของแผนปฏิบัติราชการประจำปี และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารหน่วยงาน

4) พัฒนาระบบกลไก การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นปัญหาสำคัญและตามบริบทของพื้นที่ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพโดยการประเมินทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินงาน รวมทั้งการวิเคราะห์ที่สะท้อนปัจจัยแห่งความสำเร็จปัญหา และข้อจำกัดที่ต้องการแก้ไข ตลอดจนจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายยุทธศาสตร์และมาตรการป้องกันควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับเขต

5) ร่วมในการตรวจราชการนิเทศงานกรณีปกติร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขและภาคีเครือข่ายหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

6) ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่บุคลากรและหน่วยงานทั้งในและนอกกรมควบคุมโรคในด้านการติดตามและประเมินผล

7) พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการองค์กรตามมาตรฐานสากล และโปร่งใสตรวจสอบได้

8) วางแผนและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้มีความรู้ และสมรรถนะรองรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมได้อย่างมีประสิทธิผล และอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง

9) ประสานการดำเนินงาน จัดทำคำรับรองปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ติดตาม และประเมินผล นำผลมาสรุปภาพรวมหน่วยงาน และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บังคับบัญชา

10) พัฒนาระบบบริหารผลการปฏิบัติ(PMS) ของหน่วยงาน ให้โปร่งใส ตรวจสอบได้เพื่อให้สามารถพัฒนาผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและนำไปสู่ระบบการสร้างแรงจูงใจที่ยุติธรรม

กระบวนการปฏิบัติการของกลุ่มส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ

- กระบวนการจัดทำกลยุทธ์
- กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ
- กระบวนการของบประมาณ
- กระบวนการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- กระบวนการประเมินผลการให้คำปรึกษาแก่บุคลากรทั้งภายในและภายนอก
- กระบวนการพัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- กระบวนการพัฒนาบุคลากร
- กระบวนการจัดทำคำรับรองปฏิบัติราชการของหน่วยงาน
- กระบวนการจัดทำระบบบริหารผลการปฏิบัติ(PMS) ของหน่วยงาน

กลุ่มส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ เลือกกระบวนการพัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นำไปเขียนคู่มือปฏิบัติงาน

2.2.3 กลุ่มพัฒนาวิชาการ มีหน้าที่

1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวมระดับประเทศ เพื่อเสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2) พัฒนามาตรฐานงานและรูปแบบการดำเนินงาน การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3) ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น และประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

4) เป็นศูนย์ข้อมูลการเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพ ทันสมัย เชื่อถือได้และเป็นแหล่งอ้างอิงของกรมควบคุมโรค)

กระบวนการปฏิบัติงานของกลุ่มพัฒนาวิชาการ

- กระบวนการจัดทำวิจัยในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- กระบวนการสร้างองค์ความรู้และการจัดการองค์ความรู้
- กระบวนการพัฒนามาตรฐานการดำเนินงาน
- กระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้
- กระบวนการพัฒนาฐานข้อมูลวิชาการ

กระบวนการที่นำมาทำคู่มือการปฏิบัติงานของกลุ่มพัฒนาวิชาการ คือกระบวนการสร้างองค์ความรู้และการจัดการองค์ความรู้ทำคู่มือการปฏิบัติงาน

2.2.4 กลุ่มพัฒนากฎหมาย มีบทบาทหน้าที่

- ถ่ายทอด ให้คำปรึกษา ตอบปัญหาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและเผยแพร่สาระของกฎหมาย องค์ความรู้ ในบริบทที่เกี่ยวข้อง ไปสู่หน่วยงานในระดับบริหารของประเทศ ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และหน่วยงานในต่างประเทศ
- ฝึกอบรมและให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสีย เกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551
- พัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศในด้านกฎหมายเพื่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการฟ้องร้องค่าเสียหายจากบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ดำเนินการควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติตามนโยบาย มาตรการแนวทางการดำเนินงานตามที่ได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ
- พิจารณาตีความ วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- จัดทำเอกสารวิชาการ คำอธิบาย แนวทางการดำเนินงานตามกฎหมาย กฎ ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กระบวนการปฏิบัติงานของกลุ่มพัฒนากฎหมาย

- กระบวนการถ่ายทอดให้คำปรึกษา
- กระบวนการฝึกอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่
- กระบวนการติดตามมาตรการแนวทางการดำเนินงานตามที่ได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ
- กระบวนการวินิจฉัยข้อกฎหมาย
- กระบวนการจัดทำเอกสารวิชาการและแนวทางการดำเนินงานตามกฎหมาย

กระบวนการที่นำมาทำคู่มือการปฏิบัติงานของกลุ่มพัฒนากฎหมาย คือ กระบวนการการจัดทำมาตรการทางกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2.2.5 กลุ่มเฝ้าระวังและดำเนินมาตรการทางกฎหมาย มีหน้าที่

1) กำกับ ดูแล และรับผิดชอบจัดการงานเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายวางแผนจัดทำและวิเคราะห์แผนการดำเนินงานเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- เป็นศูนย์รับเรื่องร้องเรียนและบังคับใช้กฎหมาย เพื่อควบคุมการละเมิด กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- เป็นศูนย์ประสานและถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีในการเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย

2) กำกับ ดูแล และรับผิดชอบจัดการงานพัฒนากฎหมาย

- ถ่ายทอด ให้คำปรึกษา ตอบปัญหาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและเผยแพร่สาระของกฎหมาย องค์ความรู้ในบริบทที่เกี่ยวข้อง สู่หน่วยงานในระดับบริหารของประเทศ ส่วนภูมิภาค

และท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนและหน่วยงานในต่างประเทศ

- ฝึกอบรมและให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

- พัฒนาความร่วมมือกับภาคเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศในด้านกฎหมายเพื่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการฟ้องร้องค่าเสียหายจากบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ดำเนินการควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติตามนโยบายมาตรการแนวทางการดำเนินงานตามที่ได้ออกกฎกระทรวง กฎระเบียบ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

3) ดูแล กำกับและรับผิดชอบจัดการงานบังคับใช้กฎหมาย

- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลการดำเนินงานด้านการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง

- ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งด้านบริหาร วิชาการ และพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ

- วางแผน จัดทำ วิเคราะห์แผน และการดำเนินงานด้านการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ

- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อนำแผนนโยบายสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

- ประสานงาน ช่วยเหลือการดำเนินงานด้านการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ

- พิจารณาตีความ วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกฎหมายควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- จัดทำเอกสารวิชาการ คำอธิบาย แนวทางการดำเนินงานตามกฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศ คำสั่งและข้อบังคับต่างๆ ด้านการบังคับใช้กฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ดำเนินการ ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินงานทางคดีแก่ผู้ละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- นำข้อมูลจากกลุ่มพัฒนาวิชาการ มาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานตามมาตรการเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กระบวนการปฏิบัติงานกลุ่มเฝ้าระวังและดำเนินมาตรการทางกฎหมาย

- กระบวนการวางแผนการดำเนินงานเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- กระบวนการฝึกอบรมและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

กระบวนการที่นำมาทำคู่มือการปฏิบัติงานของกลุ่มเฝ้าระวังและดำเนินมาตรการทางกฎหมาย คือ กระบวนการดำเนินงานบังคับใช้กฎหมาย

2.2.6 กลุ่มสื่อสารธารณะและเครือข่าย มีหน้าที่

1) ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ รูปแบบและเทคโนโลยี เพื่อการสื่อสารสาธารณะให้ถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2) จัดทำแผนสื่อสารสาธารณะร่วมกับกลุ่มพัฒนาวิชาการ เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อกำหนดช่องทางสื่อสารสาธารณะเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3 ประสานและร่วมมือการรณรงค์และประชาสัมพันธ์หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

4) สร้างและพัฒนาภาคเครือข่ายในการสื่อสารสาธารณะ เพื่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เข้มแข็ง

5) วิเคราะห์ ติดตาม เฝ้าระวัง ด้วยข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

6) นำข้อมูลจากกลุ่มพัฒนาวิชาการ มาใช้ประโยชน์ในการออกแบบผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อให้การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการปฏิบัติงานของกลุ่มสื่อสารธารณะและเครือข่าย

- กระบวนการพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร
- กระบวนการจัดทำแผนกำหนดช่องทางการสื่อสารสาธารณะ
- กระบวนการจัดการรณรงค์และประชาสัมพันธ์
- กระบวนการพัฒนาเครือข่ายในการสื่อสารสาธารณะ
- กระบวนการสื่อสารสาธารณะและเครือข่าย

กระบวนการที่นำมาทำคู่มือการปฏิบัติงานของกลุ่มสื่อสารธารณะและเครือข่าย คือกระบวนการจัดการรณรงค์และประชาสัมพันธ์

2.2.7 ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนสุรา มีหน้าที่

1. พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการรับเรื่องร้องเรียน และเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. รับเรื่องร้องเรียน รวมทั้งให้คำปรึกษาปัญหาและข้อกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและหน้าที่ รวมถึงการได้รับการปกป้องคุ้มครองสิทธิ

3. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อกฎหมาย และติดตามผลการปฏิบัติภายหลังการรับทราบข้อกฎหมาย

4. วิเคราะห์และจัดทำแผนการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

5. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

6. สร้างและพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

7. ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับเครือข่ายในการดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

8. พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศการรับเรื่องร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กระบวนการปฏิบัติงานศูนย์รับเรื่องร้องเรียนสุรา

- กระบวนการพัฒนาเทคโนโลยีในการรับเรื่องร้องเรียน
- กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน
- กระบวนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อกฎหมาย
- กระบวนการจัดทำแผนการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายฯ
- กระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายฯ
- กระบวนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการรับเรื่องร้องเรียน
- กระบวนการสนับสนุน และร่วมมือกับเครือข่ายในการดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย
- กระบวนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศการรับเรื่องร้องเรียน

กระบวนการที่นำมาทำคู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์รับเรื่องร้องเรียนสุรา คือ กระบวนการรับเรื่องร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สรุปผลการใช้จ่ายประจำปี 2553

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

รายงานยอดเงินคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2553

รายการ	วงเงินจัดสรร	ผูกพัน	เบิกจ่าย	รวมเบิกจ่าย	คืนกรมฯ	คงเหลือ	% เบิกจ่าย
งบบุคลากร							
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	1,331,700.00		1,227,932.14	1,227,932.14		103,767.86	92.21%
รวมงบบุคลากร	1,331,700.00		1,227,932.14	1,227,932.14		103,767.86	92.21%
งบดำเนินงาน							
1. งบผลผลิต							
1.1 โครงการ 4 โครงการ ผ.3.2	6,304,657.16	98,000.00	6,117,613.47	6,215,613.47	241,885.06	89,043.69	98.59%
1.2 โครงการ รณรงค์ปีใหม่ปลอดเหล้า กระเช้าใส่ใจสุขภาพ	1,700,000.00		1,700,000.00	1,700,000.00		-	100.00%
1.3 โครงการรณรงค์สวัสดีปีใหม่ ไร้แอลกอฮอล์	4,000,000.00		4,000,000.00	4,000,000.00		-	100.00%
1.4 โครงการ รณรงค์สงกรานต์ สนุกได้ ไร้แอลกอฮอล์	2,998,500.00		2,998,500.00	2,998,500.00	1,500.00	-	100.00%
1.5 โครงการเผยแพร่สารคดีการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสถานีโทรทัศน์	2,250,000.00	-	2,243,790.00	2,243,790.00		6,210.00	99.72%

รายการ	วงเงินจัดสรร	ผูกพัน	เบิกจ่าย	รวมเบิกจ่าย	คืนกรมฯ	คงเหลือ	% เบิกจ่าย
1.6 โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารตามหลักสูตรต่าง ๆ ผ.2.1	33,220.00	-	32,000.00	32,000.00		1,220.00	96.33%
1.7 โครงการรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา	1,000,000.00		799,290.00	799,290.00		200,710.00	79.93%
1.8 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะเพื่อจัดการความรู้จากการดำเนินงานควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	556,646.28		410,549.00	410,549.00		146,097.28	73.75%
2. งบขั้นต่ำ							
ขั้นต่ำ ผ 3.2	540,500.00		525,000.00	525,000.00		15,500.00	97.13%
เลื่อนขั้นค่าตอบแทนพนักงานราชการ	3,480.00		3,480.00	3,480.00			100.00%
3. งบภารกิจฯ							
ภารกิจประจำ	59,900.00		55,614.00	55,614.00		4,286.00	92.84%
(ประกันสังคมพนักงานราชการ) ผ 4.2							
ค่าสาธารณูปโภค							
ผ 3.1	271,811.50		270,678.65	270,678.65		1,132.85	99.58%
ผ 3.2	32,000.00		6,749.56	6,749.56		25,250.44	21.09%
กองคลังดึงเงินคืนกรมควบคุมโรค	400,000.00				400,000.00	400,000.00	
รวมงบดำเนินงาน	19,350,715.00	98,000.00	19,163,264.68	19,261,264.68	643,385.06	89,450.32	99.03%
รวมทั้งสิ้น	20,682,415.00	98,000.00	20,391,196.82	20,489,196.82	643,385.06	193,218.18	98.59%

สรุปผลการประเมินปฏิบัติราชการตนเอง
(Self Assessment Report : SAR)
หน่วยงานกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ 2553
หน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ค่าคะแนนที่ได้ (98.4000 X 5 ขั้นตอน / 100) เท่ากับ 4.9200 คิดเป็นร้อยละ (98.4000 X 100/100) เท่ากับ 98.4)

สามารถดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมาย จำนวน 13 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามผลผลิตของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลผลิตที่ 1 : จำนวนองค์ความรู้เพื่อการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (การพัฒนาชุมชนต้นแบบในการควบคุมลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)

ผลผลิตที่ 2 : ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ผลผลิตที่ 3 : จำนวนเครือข่ายได้รับการพัฒนาด้านการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามตัวชี้วัดที่รับถ่ายทอดเป้าหมายจากกรมและตามภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2.1 ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ได้รับการถ่ายทอดเป้าหมายจากตัวชี้วัดคำรับรองด้านประสิทธิผลของกรมควบคุมโรค

2.1.1 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีการดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามแนวทางที่กำหนด

2.1.2 ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนให้โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีกระบวนการเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

2.2 ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ได้รับการถ่ายทอดเป้าหมายตามบทบาทภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2.2.1 ระดับความสำเร็จของกลุ่มเป้าหมายมีการรับรู้เรื่องโทษพิษภัยและผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานภายใต้ค่านิยมกรมควบคุมโรค(SMART)

4. ร้อยละของอัตราการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายรวม

5. ระดับความสำเร็จของการควบคุมภายใน

6. ระดับความสำเร็จของการจัดทำมาตรฐาน/คู่มือการปฏิบัติงานของกระบวนการสร้างคุณค่าของหน่วยงาน

7. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามระบบบริหารผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

8. ระดับความสำเร็จของการจัดการความรู้ของหน่วยงาน

ส่วนที่ 2
ผลการดำเนินงาน

กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)
บ้านพุองกะ

บ้านพุองกะ ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่ที่มีชื่อเสียงด้านการจัดกิจกรรมลดละเลิกเหล้าของ อสม. และผู้นำชุมชน โดยมีสถานีอนามัยบ้านพุเตยและโรงเรียนบ้านพุองกะ เป็นผู้สนับสนุนและมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมกับแกนนำ อสม. อย่างต่อเนื่อง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จากโครงการเลิกเหล้าเข้าพรรษาของชมรมหมออนามัย มีการมอบใบประกาศนียบัตรพระราชทานลายพระหัตถ์จากสมเด็จพระสังฆราชสังฆปรินายกซึ่งเป็นความภาคภูมิใจและเป็นเรื่องน่าชื่นชมเป็นอย่างยิ่งของชาวบ้านพุองกะ

การเริ่มต้นที่ดี ผนวกกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของกลุ่ม อสม.และแกนนำชุมชนเมื่อเกิดความเจ็บป่วยความพิการจากอุบัติเหตุโดยมีสาเหตุจากการดื่มเหล้า การมีปากเสียงทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัวอสมและระหว่างสมาชิกในกลุ่มแกนนำ ซึ่งสาเหตุหลักเกิดจากการดื่มเหล้าก่อนเข้าประชุมกลุ่ม เพราะความเชื่อว่า “ดื่มเหล้าย้อมใจ” จะทำให้กล้าพูดกล้าตัดสินใจจนเป็นเหตุให้เกิดความไม่เข้าใจกัน สมาชิกกลุ่มแบ่งพรรคพวก คนในครอบครัวเริ่มแตกแยก พ่อ แม่ ไม่พูดจากัน ผลที่เกิดขึ้นกระทบไปถึงลูกที่ขาดความอบอุ่น และครอบครัวแกนนำ อสม.มีรายจ่ายเพิ่มสูงขึ้นจากรายจ่ายค่าเหล้าซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นสำหรับครอบครัว

“เจ็บ ป่วย...ตาย..เพราะดื่มเหล้า”

“เจ็บ ป่วย...ตาย....เพราะอุบัติเหตุจากการดื่มเหล้า”

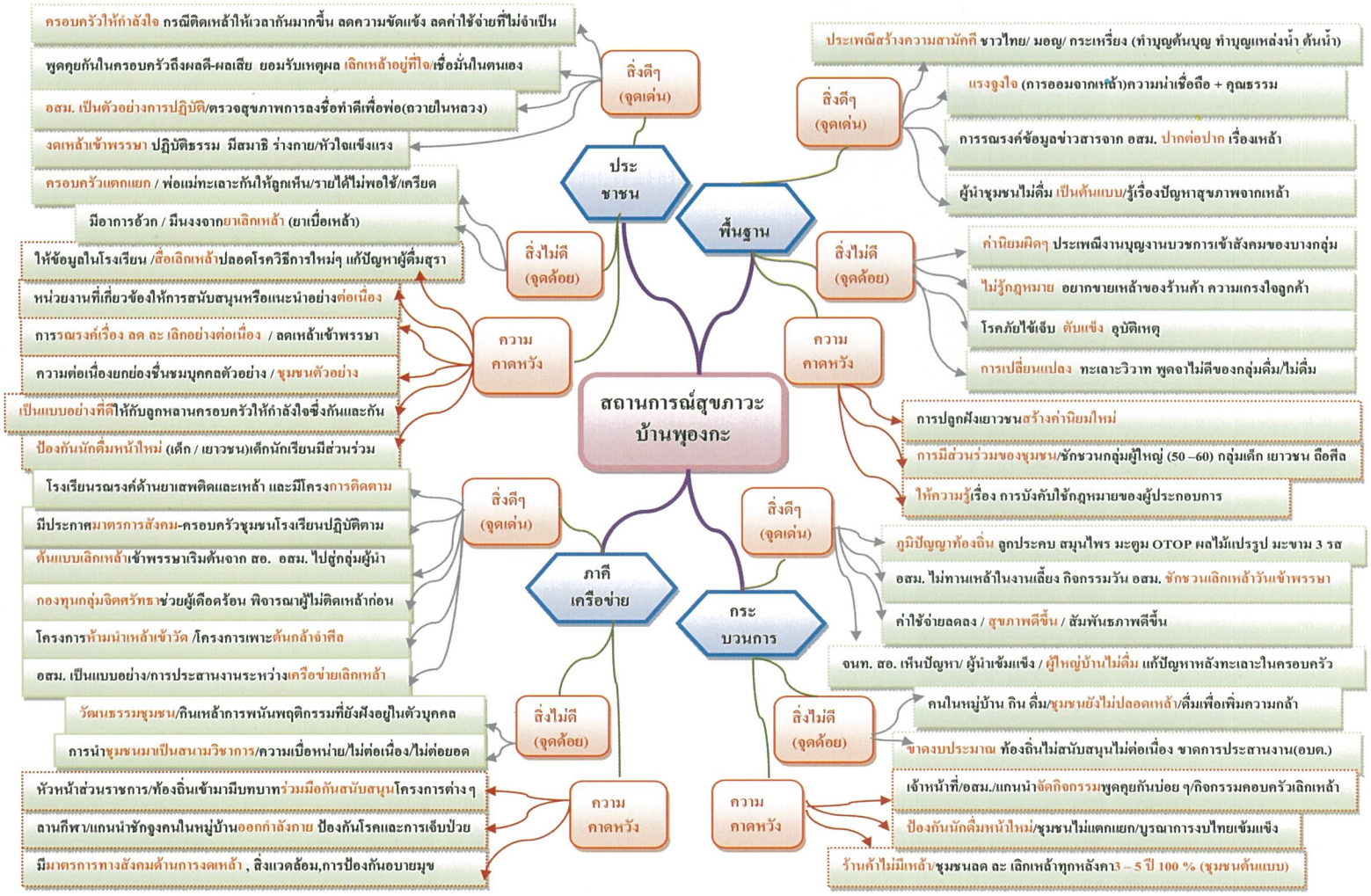
“พูดคุยกันดีๆ..ไม่ได้..ต้องดื่มเหล้าก่อนเข้าประชุม”

“การพูดคุยกันอย่างมีสติ” จึงเป็นทางออกที่ดีของชุมชน กลุ่มแกนนำ อสม. ผู้นำชุมชน
และหมออนามัยจึงนำปัญหา
เข้ามาปรึกษาหาข้อตกลงร่วมกัน ในการยุติปัญหา รวมถึงแนวทาง
การส่งเสริมให้ แกนนำ อสม.และผู้นำชุมชนสามารถ ลด ละ เลิกเหล้า
“โครงการเลิกเหล้าเข้าพรรษา” จึงเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก
โดยอสม.และผู้นำชุมชนเป็นผู้เข้าร่วมปฏิญาณตน ด้วยจิตศรัทธา
ตั้งใจมั่น เกิด **“อสม.และผู้นำชุมชนต้นแบบ”**
ลด ละ เลิกเหล้าได้ดังความตั้งใจ

“ผู้ใหญ่บ้าน..เขาเลิกเหล้าได้”...เป็นคำพูดที่ชาวบ้าน
เอ่ยปากเล่าเรื่องที่ผู้ใหญ่ของตนสามารถเลิกเหล้าได้..
เมื่อ 2 ปีที่ผ่านมาด้วยความชื่นชม....
หลังจากเข้าผู้ใหญ่บ้าน
เป็นผู้นำเข้าร่วมโครงการ
เลิกเหล้าเข้าพรรษา

การระดมความคิดโดยใช้แผนที่ความคิด (Mind Map)

ภายใต้กรอบการดำเนินงานโครงการลด ละ เลิกเหล้า บ้านพุองกะ

การค้นพบที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

การการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีตัวอย่างจากพ่อแม่ หรือผู้นำบางคนที่ดื่มเหล้าให้ลูกหลานเห็น ทำเกิดการเลียนแบบในกลุ่มวัยรุ่น เป็น “นักดื่มหน้าใหม่” ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทในกลุ่มเพราะความเชื่อว่า “ดื่มเหล้าย้อมใจ” ทำให้กล้าพูดกล้าตัดสินใจ จนเป็นเหตุให้เกิดความไม่เข้าใจกัน ครอบครัวแตกแยกขาดความอบอุ่น มีการแบ่งพรรคพวก และอาจก่อให้เกิดความพิการหรือเสียชีวิตจากอุบัติเหตุได้ ซึ่งจากการตั้งข้อสังเกตของอาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่พบว่าปัญหาต่างๆ ที่ชุมชนประสบล้วนมีสาเหตุเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการดื่มเหล้าทั้งสิ้น อาสาสมัครสาธารณสุขและผู้นำชุมชนโดยมีสถานีอนามัยบ้านพุเตยและโรงเรียนบ้านพุองกะ เป็นผู้สนับสนุนและมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมกับแกนนำ อสม. อย่างต่อเนื่อง มาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2546 จากโครงการเลิกเหล้าเข้าพรรษา ของชมรมหมออนามัย มีการมอบใบประกาศนียบัตรพระราชทานลายพระหัตถ์จากสมเด็จพระสังฆราชสังฆปรินายก ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจและเป็นเรื่องน่าชื่นชมเป็นอย่างยิ่งของชาวบ้านพุองกะ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การมีผู้นำโครงการที่มองเห็นปัญหาและอาศัยประสบการณ์ ความรู้และความสนใจเข้าดำเนินการรวมทั้งการเป็นผู้ที่มองเห็นโอกาสจากความสอดคล้องของกระแสสังคม โดยการนำประเพณีท้องถิ่นคือการทำบุญต้นน้ำ บุญแหล่งน้ำ มาสานความสัมพันธ์ เพื่อสร้างความสามัคคีของคนในชุมชนร่วมกันระหว่างชาวไทย คนไทยเชื้อสายมอญ และชาวกระเหรี่ยง และการจัดกิจกรรมรวมกลุ่มส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านกีฬาพื้นบ้านในงานประเพณีที่สำคัญ เพื่อชักชวนชาวบ้านเลิกเหล้า เช่น วันสงกรานต์ วันบุญเข้าพรรษา

2. ผู้นำเป็นผู้ทำงานจริงจังและเป็นตัวอย่างที่ดีด้วยการไม่ดื่มเหล้า(2ปี) อีกทั้งยังมีการผลักดันให้เกิดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เช่น การสนับสนุนการสื่อสารโดยใช้หอกระจายข่าววิทยุชุมชนบอกกล่าวข่าวสารเรื่องดีๆสู่ชุมชน และการปฏิบัติตามประกาศ มาตรการสังคม ในการกำหนดพื้นที่สาธารณะของหมู่บ้าน โรงเรียน วัด เป็นสถานที่ห้ามดื่มแอลกอฮอล์

3. การมีเครือข่ายที่หลากหลาย เช่น กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มครู เครือข่ายเยาวชน เครือข่ายแม่บ้านและวัด นอกจากนี้คนในชุมชนยังมีความสามัคคี รักใคร่ผูกพันกัน และเป็นเพื่อนบ้านใกล้ชิดกัน มีการส่งเสริมความรู้เรื่องการจัดตั้งกองทุน สวัสดิการให้กับกลุ่มอาชีพกลุ่มอาสาสมัคร แกนนำชุมชน

สิ่งไม่ดี (จุดด้อย) หรือปัญหาอุปสรรคการดำเนินโครงการ

กระบวนการ : ลด ละ เลิกเหล้าในชุมชนจึงไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมทั้งพื้นที่หมู่บ้านและไม่ครบทุกหลังคาเรือน ยังคงมีตัวอย่าง พ่อ แม่ ผู้นำบางคน ที่ดื่มเหล้าให้ลูกหลานเห็นเกิดการเลียนแบบในกลุ่มวัยรุ่น เป็น **“นักดื่มหน้าใหม่”** มีการทะเลาะวิวาทในในกลุ่มคนดื่มเหล้าเมื่อพูดกันด้วยคำพูดก้าวร้าวและขาดสติยั้งคิด “กินเหล้าช่วยชาติ” ...เป็นความคิดผิดๆ และคำพูดของนักดื่มบางคนที่อ้างว่าลงทุนซื้อเหล้ามาดื่มเอง เพื่อเสริมรายได้ทางภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับรัฐ จึงเกิดช่องว่างระหว่างกลุ่มคนที่ยังคงใช้เหล้าเป็นส่วนประกอบของการดำเนินชีวิต กับกลุ่มที่รวมตัวกันเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ ลด ละ เลิกการดื่มเหล้าเพื่อชีวิต และครอบครัวที่ดีขึ้น

ผู้นำชุมชนบางคน องค์การบริหารส่วนตำบล ภาครัฐบางหน่วยงานและภาคเอกชน ยังขาดความตั้งใจในการบูรณาการงาน ขาดความต่อเนื่องในการประสานงานและงบประมาณต่างๆ เพื่อมาช่วยส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมลด ละเลิกเหล้าแก่ชาวบ้านให้เกิดความยั่งยืน

ภาคีเครือข่าย : ทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ ยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรม ลดละเลิกเหล้าของชาวบ้าน ทำให้โครงการขาดความต่อเนื่อง งานต่างๆของแต่หน่วยงานขาดการบูรณาการ งาน คน งบประมาณ มีการนำชาวบ้านและชุมชนมาเป็นเครื่องมือใน “สนามวิชาการ” ไม่มีการดำเนินการต่อยอดที่เชื่อมโยงไปสู่การแก้ปัญหาของชาวบ้าน

ประชาชน : ในหมู่บ้านพุองกะบางคน บางกลุ่ม ยังมีพฤติกรรมการกินอยู่และมีสังคมในรูปแบบที่เสี่ยงต่อสุขภาพ ได้แก่ การสูบบุหรี่ เล่นการพนันและอบายมุขอื่นๆ การบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ หวานมัน เค็ม อันเป็นสาเหตุให้เกิดโรคความดัน เบาหวาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดื่มเหล้าทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว พ่อแม่ทะเลาะกันให้ลูกเห็น ลูกหลานขาดการดูแลเอาใจใส่ ส่งผลกระทบถึงภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว รายได้ไม่พอใช้ สุขภาพจิตเด็ก มีความเครียด บางคนซื้อยาเบื่อเหล้ามากินทำให้มีอาการอาเจียน มึนงง

ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นของชุมชน

ความคาดหวังของประชาชนในหมู่บ้านพุองกะ ให้มีการจัดรณรงค์เรื่องลด ละ เลิกเหล้า อย่างต่อเนื่อง เด็กนักเรียนมีส่วนร่วมรณรงค์ ทั้งในโรงเรียนและในชุมชน มีการสนับสนุนสื่อเรื่องโทษของเหล้า วิธีการใหม่ๆที่ชาวบ้านจะสามารถลด ละ เลิกเหล้า การสร้างเสริมสุขภาพ และมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ลงชุมชนให้คำแนะนำชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง มีการยกย่องชื่นชมบุคคลตัวอย่าง ครอบครัวตัวอย่าง ผู้นำตัวอย่างที่สามารถ ลด ละ เลิกเหล้าได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อเป็นการเสริมสร้างกำลังใจ พ่อ แม่ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกหลานในการลด ละ เลิกเหล้า ครอบครัวให้กำลังใจกัน ทำกิจกรรมครอบครัวด้วยกันและเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน พาลูกหลานเข้าวัดถือศีล กินเจ ออกกำลังกายสนับสนุนให้ลูกหลานเข้าร่วมโครงการอบรมจริยธรรม คุณธรรม บวชซีพราหมณ์ บวชสามเณรภาคฤดูร้อน เข้มงวดและป้องกันการเข้าใกล้อบายมุขและสิ่งเสพติดของลูกหลาน เพื่อป้องกันการเกิดนักดื่มหน้าใหม่

บทเรียนสำคัญบ้านพุองกะ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- มีคนเลิกเหล้าเป็นแบบอย่างที่ดี
- มีการพัก ลด ละ การกินเหล้า
- การเข้าร่วมปฏิญาณตนเลิกเหล้าเข้าพรรษา 3 เดือน
- ไม่มีการดื่มเหล้าอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ

สิ่งสนับสนุน

- กลุ่มจิตศรัทธามีกองทุนช่วยเหลือผู้ไม่ติดเหล้า
- ใจที่มุ่งมั่นอยากให้ชุมชนดีขึ้น
- กลุ่ม อสม./แกนนำอาชีพ/ผู้นำต้นแบบ

การดำเนินงาน

- มีต้นแบบเป็นตัวอย่างที่ดี
- ครอบครัวป้องกันนักดื่มหน้าใหม่
- การรณรงค์ปากต่อปาก
- ความร่วมมือ คน-บ้าน-วัด-โรงเรียน
- ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน
- เสริมสร้าง-การยกย่องเชิดชู
- สร้างค่านิยมใหม่
- มีคณะกรรมการโครงการ

ความคาดหวัง

- คนในชุมชนลด ละ เลิกเหล้าและอบายมุข
- ไม่มีความรุนแรงในครอบครัว
- บ้าน วัด โรงเรียน สถานีอนามัย และหมู่บ้านปลอดเหล้า
- กิจกรรมลด ละ เลิกเหล้าต่อเนื่อง ยั่งยืน
- งานเลี้ยง บุญประเพณีปลอดเหล้า
- ชาวบ้านใช้ชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง
- การส่งเสริมสุขภาพการออกกำลังกาย

ผังจุดหมายปลายทางการดำเนินงานชุมชนลด ละ เลิกเหล้าของบ้านพุองกะ ภายในปี 2558 (ระยะเวลา 5 ปี)

ระดับประชาชน (มุมมองเชิงคุณค่า)	ระดับภาคี (มุมมองเชิงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)
- มีข้อมูลการลด ละ เลิกเหล้าของคนในชุมชน - มีการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมส่งเสริมการลด ละ เลิกเหล้าอย่างต่อเนื่อง - มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน - มีการเฝ้าระวังการเกิดนักดื่มหน้าใหม่โดยทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วม - มีการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - มีการยกย่องเชิดชูเด็ก เยาวชน แกนนำ ครอบครัว กลุ่ม ผู้นำชุมชน - เป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนต้นแบบลดละเลิกเหล้า	- อบต.สนับสนุนทรัพยากรต่อยอด และพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างประชาชน ภาครัฐและอบต. - ผู้นำชุมชน แกนนำ เป็นต้นแบบที่ดี และร่วมสนับสนุนการทำแผนงาน กิจกรรม การติดตามประเมินผล การขยายผลต่อเนื่อง - ครู โรงเรียนสร้างแกนนำนักเรียน เยาวชนต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนสีขาว - มีการส่งเสริมความรู้เรื่องการจัดตั้งกองทุน สวัสดิการให้กับกลุ่มอาชีพ กลุ่มอาสาสมัคร แกนนำชุมชน - วัดส่งเสริมการพัฒนาแกนนำเด็กเยาวชนต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม - ธกส./เกษตรส่งเสริมอาชีพและเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับกระบวนการ (มุมมองเชิงกระบวนการภายใน)	**ระดับพื้นฐานองค์กร (มุมมองเชิงการเรียนรู้และพัฒนา)**
- มีมาตรการทางสังคมในการป้องกันการเกิดนักดื่มหน้าใหม่ - มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน - มีการพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนต้นแบบลด ละ เลิกเหล้า	- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างหัวหน้าหน่วยงาน ผู้นำชุมชนชาวบ้านทุกคนในการพัฒนาให้เป็นชุมชนต้นแบบลด ละเลิกเหล้า - มีการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดมาตรการทางสังคม - มีการพัฒนาทักษะความรู้แก่ อสม. แกนนำ เด็กเยาวชน

แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ การสร้างชุมชนต้นแบบลด ละ เลิกเหล้าของบ้านพุองกะ ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ภายในปี พ.ศ.2558 (ระยะเวลา 5 ปี)

ระดับประชาชน (Valuation)	**การพัฒนาชุมชนต้นแบบลด ละเลิกเหล้า** ▶ จัดทำข้อมูลการลด ละ เลิกเหล้าของคนในชุมชน ▶ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ/กิจกรรมสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน ▶ ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมเฝ้าระวังการเกิดนักดื่มหน้าใหม่ และการบริหารจัดการชุมชนต้นแบบลด ละเลิกเหล้า ▶ ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้พื้นที่ต้นแบบ ▶ กิจกรรมการยกย่องเชิดชูเด็ก เยาวชน แกนนำ ครอบครัว กลุ่ม ผู้นำชุมชน		
ระดับภาคี (Stakeholder)	**อบต.สนับสนุน และพัฒนา** ▶ จัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ระดับตำบล ◆ สอดคล้องกับความต้องการประชาชน ◆ สอดคล้องกับความต้องการสอดคล้องกับงบประมาณหน่วยงานอื่น ◆ สนับสนุนการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ◆ ติดตามสนับสนุนประเมินผล ขยายผล	**พัฒนาโรงเรียนสีขาว** ▶ สร้างแกนนำนักเรียนต้นแบบ ▶ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ▶ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมชุมชนครอบครัว ▶ พัฒนานักเรียน ครอบครัวต้นแบบจิตอาสา **ภาคี/เครือข่าย**	**มีส่วนร่วมต่อเนื่อง** ▶ สร้างความเชื่อมั่น/ศรัทธา ▶ สร้างค่านิยมใหม่ ▶ ป้องกันนักดื่มหน้าใหม่
ระดับกระบวนการ (Management)	**การจัดการชุมชนต้นแบบ** ▶ จัดให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบ ▶ เวทีแลกเปลี่ยน/พัฒนาทักษะ ▶ สร้างความตะหนักชุมชน/ร้านค้า ▶ จัดทำแผนพัฒนา/แผนงบประมาณ ▶ กำหนดตัวชี้วัดตามแผนที่ยุทธศาสตร์ ▶ ขยายผลผู้นำอสม.ครอบครัวต้นแบบ ▶ การติดตามประเมินผล ขยายผล	**มาตรการทางสังคม** ▶ พัฒนาทักษะแกนนำ อสม. ▶ พัฒนาความรู้ผู้ประกอบการร้านค้า ▶ เวทีประชาคมสร้างมาตรการทางสังคม ▶ การจัดการสิ่งแวดล้อม ▶ การจัดการสิ่งเสพติดเหล้าบุหรี่ ▶ การควบคุมดูแลตามกรอบกฎหมาย	**พัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์** ▶ การกระจายเสียงตามสาย/หอกระจายข่าว ▶ จัดทำสื่อเอกสาร/ใบปลิว ▶ พัฒนาสื่อบุคคลนักเรียน อสม. ผู้นำ
ระดับพื้นฐาน (Learning/ Development)	**พัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต** ▶ จัดอบรมให้ความรู้และเพิ่มทักษะแบบครบวงจร ครอบคลุมทั้งระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ร้านค้า ชุมชน ▶ จัดศึกษาดูงานพื้นที่/องค์กรต้นแบบ ▶ การฝึกปฏิบัติจริง และเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	**ส่งเสริมการใช้มาตรการทางสังคม** ▶ การมีส่วนร่วมสร้างมาตรการทางสังคม /ป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ ▶ การพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง กลุ่มองค์กร ▶ จัดทำฐานข้อมูลให้ทันสมัย ครบถ้วน ถูกต้องตรวจสอบได้	**ชุมชนต้นแบบที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ** ▶ การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ▶ จัดกิจกรรมต่อเนื่องขยายผลรุ่นต่อรุ่น

กลุ่มเกษตรอินทรีย์
บ้านต้นมะรุม

ทำแล้วได้ความสุข...เห็นชุมชนดีขึ้น
...เห็นเยาวชนโตในชุมชนที่ดี
...ผมไม่มีตำแหน่งใดๆ ตอนนี้...
แต่ก็อยากทำบางทีอาจทำให้บางคน
ที่มีตำแหน่งละอายใจ

เมื่อแรกเริ่มชาวบ้านที่ย้ายมาอยู่ในหมู่บ้านต้นมะรุมมาจาก อำเภอบ้านลาด 12 ครอบครัว และอำเภอเมือง 4 ครอบครัว ปัจจุบันมีชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านต้นมะรุมทั้งหมด 46 ครอบครัว

กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านต้นมะรุม...เริ่มขึ้นเมื่อเครือข่ายคนรักเมืองเพชรซึ่งเป็นคณะทำงานเกษตรอินทรีย์ระดับจังหวัด ชักชวนคุณนิพนธ์และกลุ่มเข้าไปพัฒนาการขับเคลื่อนงานเกษตรอินทรีย์ระดับจังหวัด จึงมีการนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเองนำกลับมาใช้ในพื้นที่บ้านต้นมะรุม เพื่อเสริมสร้างความเข็มแข็งและพัฒนาเป็นพื้นที่นำร่องของจังหวัด ชาวบ้านที่เข้ามาร่วมทำกิจกรรมในครั้งแรกมี 26 ครอบครัว

กลุ่มเกษตรอินทรีย์ฯ มีการส่งเสริมให้ชุมชนหรือกลุ่มองค์กรเกิดความเข้มแข็งด้วยการสนับสนุนกระบวนการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือนผ่านบัญชีรับจ่าย การทำน้ำยาอเนกประสงค์ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ เป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลการทำเกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มศักยภาพแกนนำชุมชนทั้งในและนอกพื้นที่ มีแนวคิดและหลักการของกลุ่ม คือ สมาชิกทุกครอบครัวต้องจดบันทึกข้อมูลครัว เรือนมาส่งที่กลุ่มทุกเดือน มีการลงมติพิจารณาเรื่องทุกเรื่องในกลุ่มใช้เสียงข้างมากเป็นหลักสมาชิก

ทุกครอบครัวต้องร่วมระดมทุนเข้ากลุ่ม ครอบครัวละ 300 บาท ทุกครอบครัวต้องส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมประจำ เดือนอย่างน้อยครัวเรือนละ 1 คนและเข้าร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทุกครั้ง ทุกคนจึงมีความไว้วางใจเชื่อใจกัน ร่วมกันแก้ไขปัญหาทุกเรื่องของกลุ่ม กรรมการและสมาชิกของกลุ่มต้องร่วมกันแสวงหาสิ่งดีมีประโยชน์เข้ากลุ่มอยู่ตลอดเวลา สมาชิกต้องถือปฏิบัติตามข้อระเบียบที่ร่วมกันกำหนดของกลุมอย่างเคร่งครัด กฎระเบียบทุกข้อของกลุ่มสามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้โดยใช้มติของกลุ่ม หากมีสมาชิก ที่ขาดส่งข้อมูลติดต่อกัน 2 เดือน ต้องทำข้อมูลส่งกลุ่มเพิ่มเป็น 3 เดือน หรือสมาชิกที่ขาดประชุมติดต่อกันเกิน 2 ครั้ง ต้องทำข้อมูลส่งกลุ่มไปอีก 2 เดือน จึงจะมีสิทธิ์เข้าร่วมกิจกรรมได้ตามปกติ

การค้นพบที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

"สังคมเมืองเพชรสมัยก่อนมีประเพณีงานเสีย ชาวบ้านจะเสียด้วยกระแช่ เหล้าต้ม เป็นค่านิยม เกี่ยวกับงานไหนไม่เสียเหล้า พูดกันไม่รู้จบ...เจ้าภาพขี้เหนียว..ไม่มีตังค์..เชย..ใจไม่ถึง" การดื่มเหล้าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ เป็นวิถีชีวิตและแนวความคิดดั่งเดิมของชาวบ้านในชุมชน "ดื่มเหล้าแล้วคุยเรื่องงานได้คล่องปาก ดื่มมาตั้งนานสุขภาพไม่เห็นเป็นอะไร.."ชาวบ้านที่ดื่มเหล้าบางคนเอ่ยขึ้น แต่เมื่อมีการทำบัญชีครัวเรือน ทำให้ทราบว่ารายจ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้ครอบครัวขาดรายได้ มีรอยรั่วเก็บเงินไม่ได้เพราะเกิดจากค่าใช่จ่ายที่ไม่เกิดประโยชน์ เช่น การซื้อเหล้าดื่ม การสูบบุหรี่ บางครอบครัวมีรายจ่ายค่าเหล้าสูงกว่าค่าอาหารของทุกคนรวมกันทั้งเดือน อีกทั้งยังได้เห็นเพื่อนบางคนที่เจ็บป่วยด้วยโรคสุราเรื้อรัง หรือผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บางรายถึงกับเสียชีวิต ทั้งนี้เรื่องแอลกอฮอล์จึงเป็นประเด็นที่กลุ่มเกษตรอินทรีย์นำเข้ามาปรึกษา เพื่อหาแนวทางให้สมาชิกลด ละเลิกเหล้า และปรับเปลี่ยนความคิดวิถีชีวิตใหม่ ซึ่งการค้นพบครั้งนี้เป็นการร่วมกันคิดและวิเคราะห์ โดยมีผู้นำกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านต้นมะรุมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และตัดสินใจเปลี่ยนธรรมเนียมปฏิบัติด้วยการกำหนดให้เป็นมาตรการทางชุมชน โดยเชื่อมโยงประเด็นสุขภาพ เศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการนำเอาข้อค้นพบที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเหล้าไปสู่การจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

"เราไม่ทอดทิ้งกัน"...เป็นสัจจะที่สมาชิกกลุ่มให้ไว้แก่กัน เกิดเป็นรูปธรรมที่สามารถมองเห็นและจับต้องได้จากกิจกรรมของกลุ่มที่มีเศรษฐกิจพอเพียง มีการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน มีการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีความเป็นธรรมใช้สติและพัฒนาจิตใจตนเองให้สูงขึ้นด้วยความมีเหตุมีผล เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มและชุมชน มีการปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมให้"ชีวิตต้องรู้จักพอ" ซึ่งเป็นหลักการสำคัญผู้ในการปฏิบัติตนอย่างเศรษฐกิจพอเพียง

1. กลุ่มเกษตรอินทรีย์มีหลักของการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง โดยพึ่งตัวเองให้มากที่สุด ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดผลคุ้มค่าที่สุด ไม่ผลิตหรือบริโภคเกินกำลัง แสวงหาความพอเหมาะพอดีที่ได้สมดุลกับธรรมชาติและวิถีชีวิต

2. การมีผู้นำที่เข้มแข็ง จริงจัง มองเห็นปัญหาและกล้าที่จะเริ่ม เกาะติดสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง

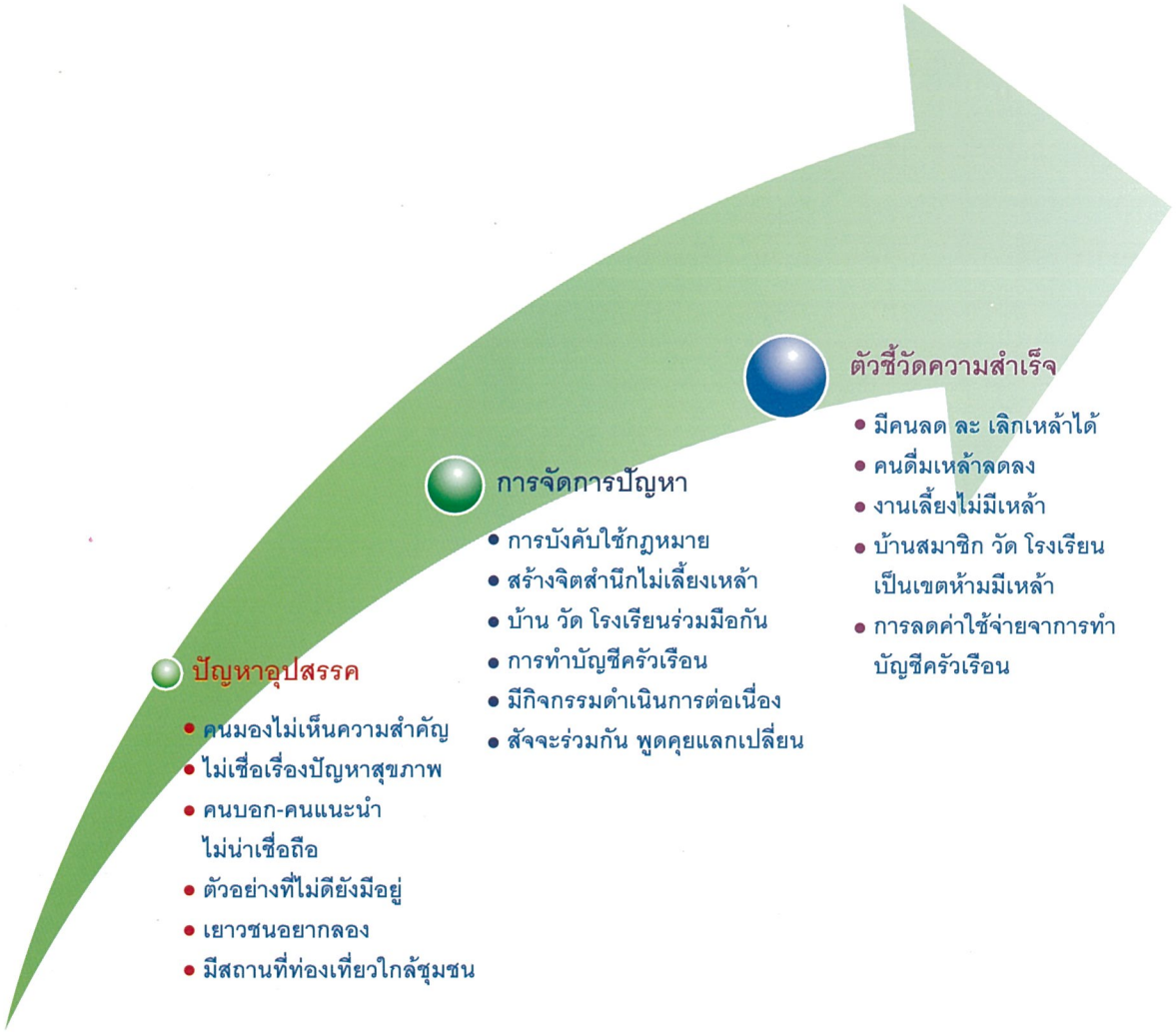
3. เป็นกลุ่มก้อนเดียวกันของชาวบ้าน สมาชิกทุกคนต่างมีส่วนร่วม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้คนมีความสามัคคี รักใคร่ผูกพันกัน ไม่เกิดปัญหาเดือดร้อนจากปัจจัยภายนอก เช่น ราคาปุ๋ยแพงขึ้น ก็ไม่เดือดร้อน เป็นอิสระมีเสรีภาพทางการตลาด ชาวบ้านไม่มีปัญหาการตกงาน คนในครอบครัว สงบร่มเย็นแต่ละคนไม่เอาเปรียบกัน ปัจจุบันมีครอบครัวเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรอินทรีย์ จำนวน 32 ครัวเรือน

- สมาชิกที่เป็นพ่อบ้านสามารถ ลด ละการดื่มเหล้าได้ และเข้าร่วมกิจกรรมงดเหล้าเข้าพรรษาอย่างต่อเนื่องทุกปี
- มีสมาชิกที่ติดเหล้าขอบวชจำพรรษาเพื่อ และสามารถเลิกเหล้าได้ จำนวน 10 คน
- สมาชิกทุกครอบครัวจัดงานเลี้ยงโดยไม่ต้องมีเหล้า
- เด็กและเยาวชน พ่อ แม่ ลูก เข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนา

- ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน

"ชาวบ้านต้มเหล้าดื่มเอง...เวลามีงานบุญประเพณี งานเลี้ยงไม่ต้องซื้อเหล้าเอาเหล้าไปร่วมลงขันงานเลี้ยง...ช่วยกัน...ดื่มแล้วก็เสียงดังมีการทะเลาะวิวาทเกิดขึ้น..เด็กวัยรุ่นดื่มเหล้าเมาแล้วตีกัน...เวลามีคนมาเยี่ยมต้องเลี้ยงดูปูเสื่อเต็มที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาหน้าตาทางสังคมสูง..."

บทเรียนสำคัญกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านต้นมะรุม

" บางคนไม่เข้าใจ...ว่าการทำเกษตรอินทรีย์กับการทำบัญชีครัวเรือน...
ทำให้ชาวบ้านลด ละ เลิกเหล้าได้อย่างไร...อยากให้ทดลองทำดู...
..อยู่อย่างพอเพียงตามแนวพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
..ทำตัวเองให้เต็มอิ่ม..เต็มสุข..เต็มใจ..กับทุกสิ่งมีเรามีอยู่รอบตัว..ในครอบครัว..ในกลุ่ม..ในชุมชน "

กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านต้นมะรุม
นายนิพนธ์ คำแถม
สิงหาคม 2553

สรุปการดำเนินงานกลุ่มสื่อสารสาธารณะและเครือข่าย

โครงการปีใหม่ปลอดเหล้า...กระเช้าใส่ใจสุขภาพ

ด้วยในช่วงเทศกาลงานประเพณีต่างๆ รวมทั้งเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ คนไทยมักจะมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการเฉลิมฉลอง ก่อให้เกิดผลกระทบ และความสูญเสียทั้งต่อ ตัวบุคคล สังคม และประเทศชาติ โดยรวมนานัปการ โดยเฉพาะที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การก่อให้เกิดอุบัติเหตุจราจร ด้วยความห่วงใยต่อสถานการณ์ดังกล่าวที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนไทย ตลอดจนเพื่อร่วมรณรงค์ส่งเสริมค่านิยมการมอบและรับกระเช้าของขวัญไร้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการเฉลิมฉลองที่ไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลปีใหม่ในปี 2553 กระทรวงสาธารณสุข และภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมรณรงค์การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลปีใหม่ ประจำปี 2553 โดยจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ประชุมชักซ้อมความเข้าใจจากผู้ประกอบการ ห้างสรรพสินค้า/ซุปเปอร์มาเก็ต เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ณ กรมควบคุมโรค เพื่อให้ห้างสรรพสินค้าชั้นนำร่วมเป็นต้นแบบในการรณรงค์การงดมอบกระเช้าที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยจะจัดกระเช้าเกี่ยวกับเครื่องดื่มหรือผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพทั้งทางกายและทางใจซึ่งเป็นอีกหนึ่งทางเลือกของผู้บริโภคในการมอบกระเช้าของขวัญในเทศกาลปีใหม่ ภายใต้แนวคิด "ปีใหม่ปลอดเหล้า กระเช้าใส่ใจสุขภาพ"

ณีงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
ฒานโล่และประกาศเกียรติคุณกิจกรรมรณรงค์
ปลอดเหล้า กระเช้าใส่ใจสุขภาพ"

ผลการดำเนินงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 3,014 ชุด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 51.5 เพศหญิง ร้อยละ 48.5 มีอายุตั้งแต่ 21-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.1 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 62.3 ประกอบอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 36.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.7

พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 75.2 และปัจจุบันยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 60.9 โดยมีความถี่ในการดื่มนานๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.1 ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อครั้ง น้อยกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.6 สำหรับในช่วงเทศกาลปีใหม่ ส่วนใหญ่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 54.1

เมื่อสอบถามผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่า 1.ทำให้สมาธิลดลง 2.ก่อให้เกิดการเจ็บป่วย เช่น โรคตับแข็ง มะเร็ง 3.นำไปสู่การใช้ความรุนแรงและนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม 4.ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางก้าวร้าว 5.ประสาทสัมผัสและการรับรู้ช้าลง และ 6.ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ นำมาซึ่งการเสียชีวิตและทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 62.3 59.4 59.1 57.6 55.0 และ 53.5 ตามลำดับ

การรับรู้สถานที่ที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ส่วนใหญ่รับรู้ว่าวัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สวนสาธารณะของทางราชการ สถานที่ราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานีบริการน้ำมัน และหอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก คิดเป็นร้อยละ 57.5 52.1 49.7 45.5 41.3 37.5 และ 37.4 ตามลำดับ

การรับรู้สถานที่ที่ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ส่วนใหญ่รับรู้ว่าวัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานที่ราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ สวนสาธารณะของทางราชการ สถานีบริการน้ำมัน และสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 44.5 44.3 39.4 34.3 33.3 และ 32.6 ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ร้อยละ 57.2 โดยได้รับความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและแผ่นพับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.6 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่ ควรมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ทุกปี เพิ่มจำนวนสถานที่จัดงานให้มากยิ่งขึ้นรวมทั้งเพิ่มจำนวนบูทกิจกรรมให้เพียงพอต่อจำนวนประชาชนที่เข้าร่วม

โครงการการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมาย

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะทั่วประเทศเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 เพื่อสร้างกระแสรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการ /พนักงานเจ้าหน้าที่/พนักงานราชการ ผู้ประกอบการ ได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการห้ามดื่มและห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ตามกฎหมาย รวมถึง วัน เวลา และบุคคลที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1. การแถลงข่าวและจัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมายในส่วนกลางและประชุมเชิงปฏิบัติการการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551

ส่วนกลาง : วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2553 ณ โรงแรมเรดิสัน กรุงเทพฯ โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ) เป็นประธาน และรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นพ.ศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายอมร เลาหมนตรี) และผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (ดร.สุปรีดา อดุลยานนท์) ร่วมแถลงข่าวซึ่งเป็นการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฯ ร่วมกันของกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ปลัดกระทรวง 20 กระทรวงและ 7 สำนักบริหารกลาง (ส่วนกลาง)

ส่วนภูมิภาค:

ภาคใต้: วันที่ 24-25 มีนาคม 2553 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาคเหนือ: วันที่ 1-2 เมษายน 2553 จังหวัดพิษณุโลก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: วันที่ 29-30 เมษายน 2553 จังหวัดขอนแก่น

ภาคกลาง: วันที่ 6-7 พฤษภาคม 2553 กรุงเทพฯ

โดยเป็นการลงนามร่วมกันของกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สสส. และผู้ว่าราชการจังหวัด 75 จังหวัด ซึ่งสรุปสาระสำคัญของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฯ คือ

1. จัดให้สถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการปลอดการขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย

2. งดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทในสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการ

3. จัดให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในร้านค้าหรือสโมสรที่เปิดบริการเป็นประจำหรือถาวรและได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องจากสถานที่ราชการนั้น ๆ เท่านั้น ทั้งนี้ ห้ามมิให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ และขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในเวลาที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น (11.00-14.00 น. และ 17.00-24.00 น.)

พร้อมกันนี้ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมฯ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตำรวจภูธรจังหวัด สรรพสามิตพื้นที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานป้องกันควบคุมโรค 1-12

2. การผลิตสื่อและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ได้แก่ แผ่นพับ (ผลกระทบต่อสังคม อันเนื่องมาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, คิดจะดื่ม...คิดจะซื้อ รู้กฎหมายหรือยัง)สติ๊กเกอร์ (สถานที่ราชการปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสวนสาธารณะปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) ป้ายอคิลิก (สถานที่ราชการปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสวนสาธารณะปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) หนังสือพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ชุดนิทรรศการ และได้มีการเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานราชการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งบริษัท หน่วยงานอื่นๆ อีกด้วย

3. การประชาสัมพันธ์กฎหมายผ่านสื่อสาธารณะ ได้แก่ เผยแพร่ข้อกฎหมายผ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐ (วันที่ 30 ธันวาคม 2552) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (วันที่ 2 มิถุนายน 2553) หนังสือพิมพ์มติชน (วันที่ 1-2 มิถุนายน 2553)

โครงการสงกรานต์สนุกได้...ไร้แอลกอฮอล์

มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นเตือนและส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรม ลด ละ เลิกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และระมัดระวังการเกิดอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลสงกรานต์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัย และผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรณรงค์ให้คนไทยงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงวันหยุดในช่วงเทศกาลสงกรานต์เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ ปัญหาอาชญากรรม ทางเพศและผลกระทบต่างๆ ฯลฯ ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1. แถลงข่าวการจัดกิจกรรมฯ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2553 ณ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีนายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน ร่วมด้วยนางพรรณสิริ กุลนาถศิริ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์ไพจิตร์ วราชิต ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทน

วัดปรมัยยิกาวาสวรวิหาร และพลโท นพ.ธำรงรัตน์ แก้วกาญจน์ ประธานองค์กรร่วมทศวรรษโรคกระดูกและข้อแห่งประเทศไทย

2. กิจกรรมรณรงค์ แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรมหลัก

2.1 กิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ ณ สถานีที่เป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ กับส่วนภูมิภาค วันที่ 9 เมษายน 2553 ณ สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (สายใต้) โดยมีนางพรรณสิริ กุลนาถศิริ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน ภายในงานประกอบด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจมากมาย อาทิ การแสดง “โขนหน้ากาก” การแสดงลิเกฮูลู เล่นเกมส์ตอบคำถามชิงรางวัล และกิจกรรมสืบสานประเพณี เป็นต้น

2.2 กิจกรรมรณรงค์เพื่อสืบสานประเพณีไทย ให้ประชาชนมีจิตสำนึกที่ดีต่อวัฒนธรรมประเพณีไทยที่สนุกได้โดยไม่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2.2.1 วันที่ 13 เมษายน 2553 ณ วัดปรมัยยิกาวาสวรวิหาร อำเภอ ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ภายในงานประกอบด้วยการแสดงนิทรรศการ ขบวนพาเหรดความรู้ กิจกรรมการละเล่น การแสดงบนเวที การประกวดหนูน้อยสงกรานต์ เป็นต้น

2.2.3 วันที่ 18 เมษายน 2553 ณ วัดไผ่ล้อม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ภายในงานประกอบด้วยการสรงน้ำพระสงฆ์ของชาวมอญ แสดงรำฟ้อนของชาวมอญ การประกวดขบวนแห่น้ำหวาน การเดินขบวนรณรงค์ “สงกรานต์สนุกได้...ไร้แอลกอฮอล์” การแห่ธงตะขาบ ขบวนแห่ข้าวแช่ของชาวมอญ การเล่นสะบ้ามอญ สาธิตการขึ้นและแกะสลักเครื่องปั้นดินเผา

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ ณ สถานีขนส่งกรุงเทพฯ (สายใต้)

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 456 ชุด พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 49.8 เพศหญิง ร้อยละ 50.2 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.8 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 68.6 การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 39.3 มีสถานะเป็นนักศึกษา ร้อยละ 31.4 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ส่วนใหญ่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงอายุ 15-20 ปี ร้อยละ 39.2 รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุ 21-25 ปี ร้อยละ19.6 โดยมีความถี่ของการดื่มสัปดาห์ละครั้ง ร้อยละ 39.9 รองลงมา ได้แก่ ดื่มทุกวัน ร้อยละ 34.2 มีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่า 500 บาท ร้อยละ 64.0 สำหรับในช่วงเทศกาลสงกรานต์ มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สูงถึงร้อยละ 55.7 เนื่องจากต้องการสนุกสนาน

เมื่อสอบถามผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า 1.เป็นการทำลายสุขภาพ 2.ทำให้สมาธิลดลง 3.ก่อให้เกิดการเจ็บป่วย เช่น โรคตับแข็ง มะเร็ง 4.นำไปสู่การใช้ความรุนแรงและนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม 5.ประสาทสัมผัสและการรับรู้ช้าลง 6.ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางก้าวร้าว และ 7. ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ นำมาซึ่งการเสียชีวิตและทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 67.8 63.2 56.3 52.0 51.6 48.5 และ 46.00 ตามลำดับ

การรับรู้สถานที่ที่ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ส่วนใหญ่รับรู้ว่า สถานีบริการน้ำมัน วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานที่ราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และสวนสาธารณะของทางราชการ คิดเป็นร้อยละ 58.3 56.4 50.2 49.6 48.0 45.0 และ 39.9 ตามลำดับ

การรับรู้สถานที่ที่ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ส่วนใหญ่รับรู้ว่าสถานีบริการน้ำมัน สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สวนสาธารณะของทางราชการ สถานที่ราชการ วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา และสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 66.4 49.6 48.2 48.0 47.8 และ 45.2 ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 66.9 โดยสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากชุดนิทรรศการ เอกสาร/แผ่นพับ และจากกิจกรรมบนเวที ไปใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 65.8 46.9 และ 36.0 ตามลำดับ

ร่วมสนับสนุนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้แก่หน่วยงานอื่นๆ

1. **กิจกรรมรณรงค์ความดันโลหิตสูง สำนักโรคไม่ติดต่อ** วันที่ 24 พฤษภาคม 2553 ณ ลานอเนกประสงค์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โดยร่วมออกบูท เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์โทษ พิษภัย และผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. **กิจกรรมรณรงค์ "ไม่ขายเหล้าวันพระใหญ่"** ในวันที่ 26 พฤษภาคม 2553 ณ บริเวณร้านค้าปากซอยอารีย์ ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ ซึ่งดำเนินการร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า ในการเผยแพร่กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รณรงค์และสร้างจิตสำนึกที่ดีในการไม่ขาย ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระใหญ่ โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ) เป็นประธาน

3. **กิจกรรม "มติชนเฮลท์แคร์"** จัดขึ้นในวันที่ 17-20 มิถุนายน 2553 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ในงาน **"สุขกาย สบายจิต พิชิตเครียด"** โดยร่วมออกบูท เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์โทษ พิษภัย และผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สรุปผลการดำเนินงานการเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายฯ ปีงบประมาณ 2553 (ตุลาคม 2552 – กันยายน 2553)

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะหน่วยงานหลักในการดำเนินการ ประสาน สนับสนุน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551 เป็นต้นมา

ที่ผ่านมาสำนักงานฯ ได้ดำเนินงานเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

การเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			
ภาคกลาง	จำนวน	19	ราย
ภาคเหนือ	จำนวน	210	ราย
ภาคตะวันออก	จำนวน	61	ราย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	50	ราย
ภาคใต้	จำนวน	18	ราย
รวม	**จำนวน**	**358**	**ราย**

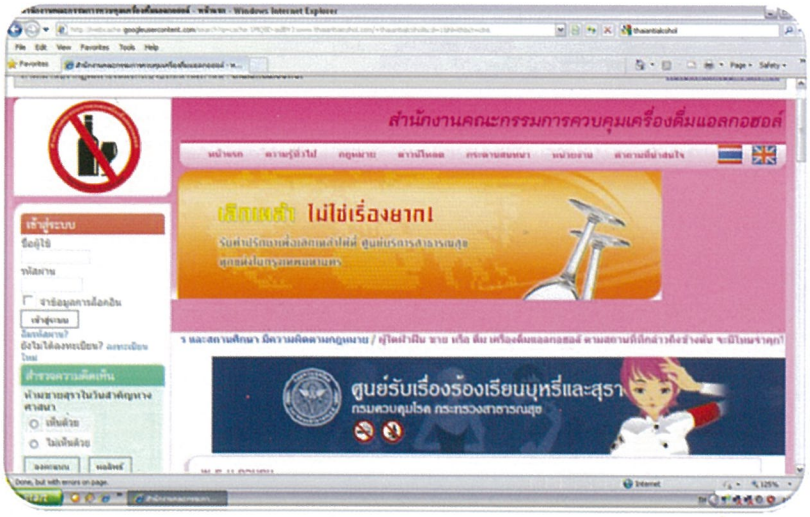
สรุปงานรับเรื่องสอบถามและร้องเรียนการละเมิดกฎหมายบุหรี่และสุรา

Call Center

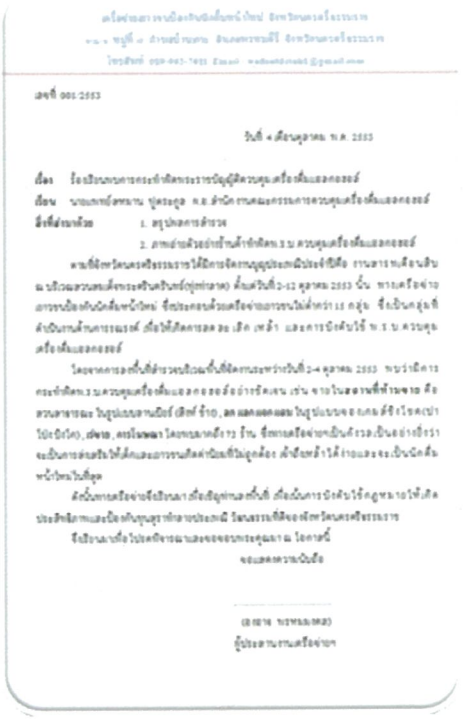
1. รับเรื่องร้องเรียนทางโทรศัพท์ ที่หมายเลข 02-590-3342 ตลอด 24 ชั่วโมง

2. รับเรื่องร้องเรียนทางเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ **www.thaiantialcohol.com**

3. เรื่องร้องเรียนจากภาคีเครือข่าย จากหน่วยงานของรัฐ และจากภาคประชาชน

ข้อมูลจำแนกตามประเภทของเรื่องที่ได้รับจากประชาชนและอื่นๆ

ลำดับ	ประเภท	จำนวน (ครั้ง)	คิดเป็นร้อยละ
1	กรณีรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1,137	18.31
2	กรณีรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับยาสูบ	109	4.14
3	กรณีรับเรื่องสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1,825	41.55
4	กรณีรับเรื่องสอบถามข้อมูลเกี่ยวยาสูบ	119	5.27
5	ดำเนินการประสานงานกับกลุ่มงานต่างๆ	461	18.25
6	มีการสอบถามเรื่องอื่นๆ	285	10.60
7	รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการควบคุมเรื่อง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ ยาสูบ	17	0.62
8	รับเรื่องร้องเรียนกรณีไม่ใช่กฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบ	35	1.25
	รวม	**3,988**	**100.00**

ภาคผนวก

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 1/2553 (ปรับปรุงฉบับที่ 2/2552) เรื่อง การห้ามขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่หรือบริเวณ "สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา"

.....

ตามที่มีผู้สอบถามมายังสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก **กรณีการห้ามขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ "สถานบริการสาธารณสุขของรัฐสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา"** ว่าหมายถึงอะไรและจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงไม่เป็นการฝ่าฝืน "พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551" สำนักงานฯจึงจัดประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาและได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 2/2552 เรื่อง การห้ามขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่หรือบริเวณ "สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา"นั้น

เนื่องจากสำนักงานฯ ได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย ให้มีการปรับแก้ไขประกาศสำนักงานฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น จึงขอปรับแก้ไขประกาศสำนักงานฯ ดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ คือ สถานบริการสาธารณสุข (ให้บริการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค รักษาพยาบาล หรือฟื้นฟูสภาพ) ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของรัฐ เช่น โรงพยาบาลหรือสถานีอนามัยของรัฐ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรค กรมหรือกองต่างๆ ในกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

2. สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 มาตรา 4 ให้นิยามคำว่า "สถานพยาบาล" หมายความว่า สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ การประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด หรือการประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ทั้งนี้ โดยกระทำเป็นปกติธุระไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ซึ่งประกอบธุรกิจการขายยาโดยเฉพาะ

3. ร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หมายถึงสถานที่ขายยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณ ซึ่งได้รับใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ให้ไว้ ณ วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2553

สมาน ฟูตระกูล
(นายสมาน ฟูตระกูล)
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 2/2553 (ปรับปรุงฉบับที่ 6/2552) เรื่อง การห้ามขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่หรือบริเวณ "สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง กับ สวนสาธารณะของทางราชการ"

.....

ตามที่มีผู้สอบถามมายังสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก **กรณีการห้ามขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ "สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง กับ สวนสาธารณะของทางราชการ"** ว่าหมายถึงอะไรและจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงไม่เป็นการฝ่าฝืน "พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551" สำนักงานฯจึงจัดประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา และได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 6/2552 เรื่อง การห้ามขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่หรือบริเวณ "สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง กับ สวนสาธารณะของทางราชการ" นั้น

เนื่องจากสำนักงานฯ ได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย ให้มีการปรับแก้ไขประกาศสำนักงานฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น จึงขอปรับแก้ไขประกาศสำนักงานฯ ดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตาม พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้นิยามคำว่า "น้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า

(1) ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันดิบ น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับเครื่องบิน น้ำมันกาด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา และน้ำมันหล่อลื่น

(2) สิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นวัตถุดิบในการกลั่นหรือผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่น หรือสิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่น ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

"สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงแก่ยานพาหนะและให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้เป็นเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนสิ่งก่อสร้าง ถัง ท่อ และอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่างๆ ในบริเวณนั้น

ดังนั้น "สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง" จึงหมายความรวมถึงสถานีบริการกาซ สถานีบริการน้ำมัน หรือสถานีบริการสิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือสิ่งหล่อลื่นทุกชนิด รวมถึง ปั๊มหลอดที่มีการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงไว้เพื่อให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงแก่ยานพาหนะด้วย

2. สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป ต้องมีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ 1) เป็นสถานที่สาธารณะที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป 2) เป็นของทางราชการ

เช่น สวนหลวง ร.9, สนามหลวง, สวนเบญจกิติ หรือสนามทุ่งศรีเมือง เป็นต้น ซึ่งหมายความรวมถึงสถานที่สาธารณะอื่นๆที่ราชการจัดให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนโดยทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องประกาศหรือจดทะเบียนเป็นสวนสาธารณะ

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ให้ไว้ ณ วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2553

สมาน ฟูตระกูล
(นายสมาน ฟูตระกูล)
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 3/2553 (ปรับปรุงฉบับที่ 7/2552) เรื่อง วิธีการหรือลักษณะที่ต้องห้ามสำหรับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

.....

ตามที่มีผู้สอบถามมายังสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก **กรณีวิธีการหรือลักษณะต้องห้ามสำหรับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ว่าหมายถึงอะไรและจะต้องปฏิบัติอย่างไร จึงไม่เป็นการฝ่าฝืน "พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551"** สำนักงานฯจึงจัดประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา และได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 7/2552 เรื่อง วิธีการหรือลักษณะที่ต้องห้ามสำหรับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น

เนื่องจากสำนักงานฯ ได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย ให้มีการเพิ่มเอกสารแนบท้ายประกาศสำนักงานฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น จึงขอเพิ่มข้อความดังต่อไปนี้เป็นเอกสารแนบท้ายประกาศสำนักงานฯ ฉบับที่ 7/2552

"การพิจารณาความผิดตามมาตรา 30 (5) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
การกระทำที่เป็นความผิดต้องมีลักษณะองค์ประกอบ ดังนี้

1. บุคคลผู้กระทำผิด ได้แก่ ผู้ใด หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล
2. วิธีการกระทำผิด ได้แก่ การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้
   - 2.1 ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
   - 2.2 จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อประโยชน์ในทางการค้า
   - 2.3 จ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อประโยชน์ในทางการค้า
   - 2.4 แจกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อประโยชน์ในทางการค้า
   - 2.5 แลกเปลี่ยนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อประโยชน์ในทางการค้า
   - 2.6 ให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อประโยชน์ในทางการค้า
3. ลักษณะการกระทำผิด เป็นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ 2 แต่มีวิธีการหรือลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดประกอบ ได้แก่
   - 3.1 แจกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสินค้าอื่นหรือการให้บริการอย่างอื่น
   - 3.2 แถมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสินค้าอื่นหรือการให้บริการอย่างอื่น

3.3 ให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสินค้าอื่นหรือการให้บริการอย่างอื่น

3.4 แลกเปลี่ยนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสินค้าอื่นหรือการให้บริการอย่างอื่น

3.5 แจกจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะที่เป็นตัวอย่าง

3.6 แจกจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะที่เป็นการจูงใจให้สาธารณชนบริโภค

3.7 กำหนดเงื่อนไขในการขายในลักษณะเป็นการบังคับซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยทางตรงหรือทางอ้อม"

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ให้ไว้ ณ วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2553

สมาน ฟูตระกูล

(นายสมาน ฟูตระกูล)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 4/2553 (ปรับปรุงฉบับที่ 9/2552) เรื่อง การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามมาตรา 32

.....

ตามที่มีผู้สอบถามมายังสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก กรณีการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามมาตรา 32 ว่าหมายถึงอะไรและจะต้องปฏิบัติอย่างไร จึงไม่เป็นการฝ่าฝืน **"พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551"** สำนักงานฯจึงจัดประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา และได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 9/2552 เรื่อง การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามมาตรา 32 นั้น

เนื่องจากสำนักงานฯ ได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย ให้มีการปรับแก้ไขประกาศสำนักงานฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น จึงขอปรับแก้ไขประกาศสำนักงานฯ ดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรา 32 วรรคแรก "ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม"

แบ่งการกระทำความผิดออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ

1. **ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์** ข้อความที่ว่า "อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม" ไม่จำเป็นต้องนำมาขยายคำว่า "โฆษณา" เพราะจะมีคำขยายหรือไม่ผลทางกฎหมายก็ไม่มีความแตกต่าง เนื่องจากตามคำนิยามนั้น โฆษณา ให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด ซึ่งได้รวมถึงข้อความดังกล่าวอยู่แล้ว เพราะเป้าหมายของการโฆษณาก็เพื่อให้ลูกค้าซื้อสินค้าเพิ่มขึ้น และเนื่องจากสินค้านี้คือเครื่องดื่ม ดังนั้น เมื่อชักจูงใจให้ซื้อมากขึ้นก็เท่ากับชักจูงใจให้มีการดื่มมากขึ้น (ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม)

ลักษณะองค์ประกอบของการกระทำความผิด

องค์ประกอบภายนอก

- ผู้กระทำ ผู้ใด (บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล)
- การกระทำ โฆษณา
- วัตถุแห่งการกระทำ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

องค์ประกอบภายใน

- เจตนา (ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผล)

2. ห้ามมิให้ผู้ใด**แสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์** อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม

ลักษณะองค์ประกอบของการกระทำความผิด

องค์ประกอบภายนอก

- ผู้กระทำ — ผู้ใด (บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล)
- การกระทำ — แสดงชื่อ (คำที่ตั้งขึ้นสำหรับเรียกคน สัตว์ สถานที่ และสิ่งของโดยทั่วๆ ไปหรือโดยเฉพาะเจาะจง) หรือเครื่องหมาย (สิ่งที่ทำขึ้นแสดงความหมายเพื่อจดจำ)
- วัตถุแห่งการกระทำ — เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- พฤติการณ์ประกอบการกระทำ — อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม (เป็นองค์ประกอบภายนอกซึ่งมิใช่ข้อเท็จจริงเป็นสิ่งที่ผู้กระทำไม่จำเป็นต้องรู้ หากวิญญูชนทั่วไปเห็นแล้วเข้าใจได้เช่นนั้นก็ถือเป็นความผิด แม้จะไม่เกิดผลตามที่ผู้กระทำประสงค์ก็ตาม)

องค์ประกอบภายใน

- เจตนา (ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผล)

การกระทำใดจะเป็นความผิดตามมาตรา 32 วรรคแรกหรือไม่ จะต้องพิจารณาตามกรอบขององค์ประกอบความผิดข้อ 1 หรือ 2

มาตรา 32 วรรคสอง "การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใดๆ โดยผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทให้กระทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้า หรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

เป็นเสมือนบทยกเว้นของมาตรา 32 วรรคแรก หากผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นผู้โฆษณาฐเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (หรือกระทำการในฐานะของผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) จะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. การโฆษณากระทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม
2. การโฆษณานั้นต้องไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. การโฆษณานั้นสามารถปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือภาพสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้กฎกระทรวง

การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม ต้องเป็นการสื่อความหมายโดยมีการนำเสนอข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใดๆ ที่เป็นความรู้อย่างชัดเจนในลักษณะส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม หรือเป็นวิทยาการความรู้ที่สร้างค่านิยมที่ดีของสังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา 32 วรรคสาม "บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักร"

เป็นบทยกเว้นเช่นเดียวกัน กล่าวคือ หลักเกณฑ์การโฆษณาตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักร เช่น การถ่ายทอดสดรายการต่างๆ เป็นต้น แต่ถ้ามีการบันทึกเทปแล้วฉายซ้ำจะไม่เข้าข่ายข้อยกเว้น เพราะการโฆษณา (การทำให้เห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความ ...) นั้นเปลี่ยนเป็นมีต้นกำเนิดภายในประเทศแทนแล้ว

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ให้ไว้ ณ วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2553

สมาน ฟูตระกูล
(นายสมาน ฟูตระกูล)
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นิยามคำศัพท์ที่สำคัญ

"เครื่องดื่มแอลกอฮอล์" หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

"สุรา" หมายความว่า วัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้ว สามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา (พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493)

"โฆษณา" หมายถึง (1)
- การกระทำให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือรับทราบข้อความ เป็นการบัญญัติถึงผลของการกระทำที่เป็นการกระทำให้ประชาชนรับรู้
- ข้อความเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายความว่า สิ่งที่รับรู้ต้องเป็นข้อความ ซึ่งหมายความถึง การกระทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษร (ตัวหนังสือ) ภาพ (รูปที่ปรากฏเห็นหรือนึกเห็น) ภาพยนตร์ (ภาพฉายด้วยเครื่องทำให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหว) แสง (ความสว่าง,สีสัน) เสียง (สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยหู) เครื่องหมาย (สิ่งที่ทำขึ้นแสดงความหมายเพื่อจดจำ) หรือการกระทำอย่างใดๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

(2) - หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

"การสื่อสารการตลาด" หมายถึง - การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อขายสินค้า (ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)
เพื่อบริการ (ให้ความสะดวกแก่ผู้บริโภค)
เพื่อภาพลักษณ์ (ให้ผู้พบเห็นเกิดมุมมองที่ดีต่อสินค้าหรือบริษัทผู้ผลิต)
เพื่อประชาสัมพันธ์ (ติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจต่อสินค้าหรือบริษัทผู้ผลิต)
เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร (โฆษณาให้แพร่หลาย)
เพื่อส่งเสริมการขาย (ช่วยเหลือการขายให้ดีขึ้น)
เพื่อแสดงสินค้า (ชี้แจง อธิบาย หรือจัดแสดงสินค้า)
เพื่อจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ (งานที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ หรือช่วยเหลือสนับสนุนงานที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ)
เพื่อการตลาดแบบตรง

*** พระราชบัญญัติขายตรงและการตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545**

"ขายตรง" หมายความว่า การทำตลาดสินค้าหรือบริการในลักษณะของการนำเสนอขายต่อผู้บริโภคโดยตรง ณ ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานของผู้บริโภคหรือผู้อื่น หรือสถานที่อื่นที่มิใช่สถานที่ประกอบการค้าเป็นปกติธุระ โดยผ่านตัวแทนขายตรงหรือผู้จำหน่ายอิสระชั้นเดียวหรือหลายชั้น แต่ไม่รวมถึงนิติกรรมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

"การตลาดแบบตรง" หมายความว่า ผู้ซื้อหรือผู้ได้รับบริการจากผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง หรือผู้ซึ่งได้รับการเสนอหรือการชักชวนจากผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง เพื่อให้ซื้อสินค้าหรือบริการ

การแสดงชื่อ หมายถึง การทำให้ปรากฏคำที่ใช้เรียกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การแสดงเครื่องหมาย หมายถึง การทำให้ปรากฏซึ่งสิ่งที่แสดงความหมายแทนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การอวดอ้างสรรพคุณ หมายถึง การแสดงสรรพคุณที่มิได้มีอยู่หรือเกินความเป็นจริง

การชักจูงใจให้ดื่ม หมายถึง การจูงใจเพื่อให้เห็นคล้อยตามเพื่อการดื่มไม่ว่าจะในทันทีทันใดหรือในอนาคต

โดยตรง หมายถึง โดยการกระทำอย่างตรงไปตรงมา

โดยอ้อม หมายถึง โดยไม่ได้กระทำอย่างตรงไปตรงมา แต่สามารถแปลความหมายได้หรืออนุมานได้ว่ามีจุดมุ่งหมายอย่างใด

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
88/21 หมู่ 4 ถนนติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0-25903342 0-25903035 โทรสาร 0-25914668 0-25903015
www.thaiantialcohol.com